

2021-04-01
Niklas Bolin, Lars Nord
DNR: MIUN 2018/715

Slutrapport

Snabbtänkt – Reflektioner från valet 2018 av ledande forskare

Innehåll

1 Beskrivning	3
1.1 Bakgrund och syfte	3
2 Resultat	5
2.1 Projektresultat	5
2.2 Projektets resultat för fortsatt tillämpning/omsättning	8
3 Genomförande	9
3.1 Tidplan	9
4 Ekonomi	9
4.1 Budget projektkostnader	9
5 Projektutvärdering	10
5.1 Genomförande	10
5.2 Spridning och genomslag	12

1 Beskrivning

1.1 Bakgrund och syfte

Föreliggande rapport är slutredovisning för de ALP-medel som tilldelades i oktober 2018 för en vidareutveckling av projektet "Snabbtänkt" (Dnr: MIUN 2018/715). ALP-medlen kan beviljas till projekt som på sikt kan gynna hela universitetets utveckling, inte naturligt kan anses ska finansieras av fakultet eller avdelning/institution och som är relativt omfattande.

I samband med flera internationella valkampanjer har olika forskargrupper i Europa valt att producera snabba vetenskapliga reflektioner kring dessa valrörelser och valresultat. Inom två veckor har forskarnas synpunkter och kommentarer publicerats i koncentrerad form och de har väckt stor uppmärksamhet; både inom forskarvärlden och i det omgivande samhället. Reflektionerna baseras på vetenskapliga frågeställningar, men belyser samtidigt ett aktuellt skeende. De intar därmed en intressant analytisk gränssyta mellan den politiska journalistikens omedelbara, men ofta också rätt ytliga kommentarer, och den sedvanliga akademiska produktionen med välgrundade analyser som tyvärr presenteras efter så lång tid att det allmänna intresset för länge sedan har upphört.

Första gången en sådan snabb reflektion kring en valkampanj presenterades var i Grekland. Idén utvecklades därefter ytterligare av en brittisk forskargrupp vid Bournemouth University som i fyra projekt granskat det brittiska parlamentsvalet 2015, den brittiska folkomröstningen om EU 2016, den amerikanska presidentvalskampanjen 2016 och det brittiska parlamentsvalet 2017. Alla dessa brittiska publikationer var till omfattningen betydligt större än den ursprungliga grekiska förlagan. De brittiska initiativen inspirerade också en forskargrupp i Brno att göra en liknande studie av den tjeckiska presidentvalskampanjen 2018.

Inom vår grupp vid DEMICOM påbörjades diskussioner om en svensk rapport redan när de första planeringsmötena hölls kring valrörelsen 2018. Under en konferens i Stockholm med forskargruppens statsvetare och medieforskare ventilerades för första gången idén. Därefter etablerades en redaktörsgrupp bestående av Niklas Bolin, Kajsa Falasca, Marie Grusell och Lars Nord.

I samband med att gruppen beslutat att göra en liknande publikation kring det svenska riksdagsvalet kontaktades några av forskarna ansvariga för de brittiska rapporterna. De gav värdefulla råd kring de olika stegen i arbetsprocessen, till exempel hur deltagare i projektet skulle engageras.

My tips would be firstly to have a clear invitation sent out to perhaps 100-120 (depending on how many contributions you want) – we found we got about 75% positive responses.

The invitation should be strategic say exactly what the contribution you want from each person – if not it is hard to balance it out. They do often suggest their own topic but the more guidance you give the better you are able to structure the report into sections (*Darren Lilleker, Bournemouth University, mejlkonversation 2017-12-08*).

Erfarenheterna från de brittiska produktionerna var överlag goda. De ansvariga forskarna såg detta som en utmärkt plattform för att sprida forskningsbaserad kunskap till en stor publik. Särskild uppmärksamhet hade också det lärosäte fått som stått bakom initiativet och haft det samlande ansvarat för genomförande och publicering. Långsiktig planering kring innehåll och deltagare framhölls som avgörande framgångsfaktorer för framgångsrikt fullfölja projektet.

In my experience the 10 days after the election that we have to publish it are intense, but not too crazy intense if you prepare well in advance. I spend a lot of time getting the invites right - that is choosing good people to do something quite specific. If you can get that bit right then the editing is usually very light, as you get good material first time (*Dan Jackson, Bournemouth University, mejlkonversation 2017-12-10*).

Det som framförallt överraskade de brittiska forskarna var dock det stora genomslag som publikationerna fick i den allmänna debatten:

To answer your question about impact, the reports will be comfortably the most read things I've been involved with. We get thousands of page visits, and we continue to get them today. They are used by scholars and students all over the world and are also read by journalists and civil society. And yes we do launch events for them - two at Westminster - but it helps to have some funding for that. They have also been great for networking with people in our subject (*Dan Jackson, Bournemouth University, mejlkonversation 2017-12-10*).

De brittiska erfarenheterna kom att spela en stor roll för den fortsatta planeringen av den svenska rapportens innehåll och utformning. Redaktörgruppen gjorde bedömningen att det skulle vara möjligt att nå samma framgång med konceptet i Sverige som i Storbritannien. Det handlade här visserligen om en väsentligt mindre marknad och en betydligt mer begränsad akademisk miljö, men samtidigt om en nationell kontext där samhällsvetare traditionellt ofta deltog i den offentliga debatten och där "litenheten" skulle vändas till en fördel eftersom redaktörgruppen sammantaget hade någorlunda goda personliga relationer med stora delar av det existerande vetenskapssamhället.

Ett annat viktigt grundantagande var att det också i Sverige fanns anledning att tala om att en motsvarande "lucka" i eftervalsdebatten existerade, och det därför borde finnas en efterfrågan på snabba analyser av forskare. Sverige är visserligen ett land där valforskningen har en mycket lång tradition, och där varje valrörelse finns utförligt granskad i återkommande böcker och vetenskapliga artiklar. På samma sätt är den journalistiska bevakningen av valrörelsen intensiv med många analyser och kommentarer närmast i realtid. Men utrymmet mellan den fullödiga, men långsamma akademiska produktionen och den snabba, men ofta rätt ytliga journalistiken borde enligt vår bedömning också kunna fyllas av ett material som var aktuellt, intressant och samtidigt också lättillgängligt.

Det övergripande syftet för projektet har varit att *stärka Mittuniversitetets ställning som välkänd producent av högkvalitativ forskning i aktuella frågor*. Genom att utveckla en ny modell för effektiv samordning av forskning och forskningskommunikation i syfte att nå största möjliga genomslag i samhällsdebatten var målet att Mittuniversitetets synlighet i offentligheten skulle öka och att varumärket skulle stärkas. Forskargruppen vid DEMICOM avsåg vidare att sprida vidare kunskap och erfarenheter kring konceptet "Snabbtänkt" till andra delar av lärosätet och bidra till att initiera och utveckla nya initiativ som bygger på denna nya modell för forskningskommunikation.

Konkret har projektet åtagit sig att genomföra en skriftlig **utvärdering** av det pilotprojekt som genomfördes i samband med valet 2018. Vidare ett fortsatt projektarbete i syfte att utreda förutsättningarna för framtida tematiska satsningar, och **medverka i kommande initiativ**. I denna del ingår också kontakter och besök vid andra forskningsmiljöer vid lärosätet för att **presentera modellen och undersöka intresse och förutsättningar kring nya arbeten**. I samband med att sådana nya arbeten eventuellt inleds har projektets medlemmar varit villiga att fungera som rådgivare i kommunikativa och organisatoriska frågor. Ansvaret för innehållet i fortsatta "Snabbtänkt"-produktioner åvilar givetvis de forskare som har sakkunskap på respektive område.

2 Resultat

2.1 Projektnresultat

Nedan följer en redogörelse för projektets resultat utifrån de tre olika uppgifter som initialt åtagit sig.

Utvärdering

Den skriftliga utvärderingen av pilotprojektet redovisas nedan som en del av avsnittet 5. *Projektutvärdering*. Här ges en genomgång av bakgrunden till Snabbtänkt och konceptet kring att göra dylika snabba och aktuella analyser av väl avgränsade frågor eller händelser. Vidare redogörs för hur projektet genomfördes i praktiken. För att påvisa projektets stora genomslag görs i utvärderingen även en presentation av hur projektet spridits och vilket genomslag det fått.

Medverka i kommande initiativ

När det gäller att medverka i kommande initiativ kan vi lyfta fram två exempel. I samband med Europaparlamentsvalet 2019 genomfördes en uppföljning av Snabbtänkt från 2018 under namnet *Euroreflections. Leading academics on the European Elections 2019*. Rapporten publicerades i början av juni 2019 och innehöll närmare 75 analyser av internationella ledande forskare av EU-valet (<https://euroreflections.se/>). Arbetet med rapporten visade att denna form av vetenskaplig produktion inte bara framgångsrikt kan göras i en svensk kontext utan är fullt möjlig att genomföra även med i huvudsak internationella ledande forskare. Att ett så relativt litet svenskt lärosäte som Mittuniversitetet kan fungera som nav i ett projekt som lockar fler än 70 internationellt mycket välmeriterade medie- och kommunikationsvetare samt statsvetare är en viktig lärdom.

Ett initiativ till en ytterligare uppföljning gjordes under 2020 då fokus riktades mot det amerikanska valet. I syfte att utveckla och bredda konceptet hade vi denna gång ett explicit mångvetenskapligt perspektiv. Vår ambition var att brett belysa vad valets utgång kan betyda för Sverige. För att kunna göra det bjöd vi in framstående forskare från många olika akademiska discipliner och lärosäten i syfte att analysera det amerikanska presidentvalets möjliga betydelse inom det forskningsområde där de är verksamma. Projektet som gick under namnet *Stjärnspäckat* (med anspelning på den amerikanska flaggan såväl som de medverkande forskarnas status) var således en ytterligare vidareutveckling av det ursprungliga konceptet som tog sin början med Snabbtänkt 2018 (<https://www.stjarnspackat.se/om-stjarnspackat/>).

Stjärnspäckat fick ett starkt gensvar bland forskarkollegor runt om i landet och inkluderade cirka 70 stycken ledande forskare från drygt 20 lärosäten. Forskarna kom från humaniora såväl som samhällsvetenskap, naturvetenskap och teknik.

Figur 1: Projektgruppens tre rapporter

Presentera modellen och undersöka intresse och förutsättningar kring nya arbeten

Vi har även presenterat modellen i syfte att undersöka och sprida intresse kring nya arbeten genom. Genom dragningar vid Rektors inspirationsdagar 21-22 augusti 2019 samt vid Inspirationsdagen om hållbar utveckling den 11 februari 2021 spreds kunskap om konceptet genom att vi redogjorde för vad vi åstadkommit och hur vi praktiskt gått tillväga. Vi uppmärksammade även åhörarna på att vi gärna kommer ut på platsbesök för att bistå med ytterligare information och tips om hur man driver denna typ av projekt. Vår tanke var att denna form av inspirationsträffar kan vara aktuella för exempelvis forskningscentra på Mittuniversitetet. Förhoppningen är att Snabbtänkt-konceptet ska tillämpas och utvecklas inom även andra delar av lärosätet och på så sätt stärka Mittuniversitetets ställning och varumärke.

Vidare har vi vid två tillfällen, 26 september 2018 samt 15 december 2020 blivit inbjudna till universitetsstyrelse för att presentera våra projekt. Slutligen har vi blivit inbjudna för att göra en dragning vid NMT-fakultetens ämnesföreträdarkonferens 21 april 2021.

Även om vi bedömer att det direkta gensvaret vid presentationerna har varit mycket positivt har, så vitt vi känner till, ännu inga liknande projekt genomförts inom lärosätet. Värt att nämna är dock att en VINNOVA-ansökan gällande Snabbtänkt-formatet och Hållbarhet gjordes 2020 med professor Catrin Johansson som huvudsökande. Ansökan avslogs dock.

Diskussioner har under 2019-2020 också förts med ledningen för Sveriges Kommunikatörer om en serie rapporter enligt detta koncept. Tanken kom dock aldrig att realiseras då organisationen slutligen valde en annan kommunikationsform.

2.2 Projektets resultat för fortsatt tillämpning/omsättning

Projektet har med all önskvärd tydlighet visat att ett mindre lärosäte som Mittuniversitetet kan fungera som ett nav för forskare och forskning av hög klass både nationellt och internationellt. Arbetet med rapporten kring riksdagsvalet 2018 genomfördes med mycket stort gensvar från forskarkollegor runt om i landet och uppslutningen bland de tillfrågade var nästintill mangrann. Detta gensvar tillsammans med det mycket positiva mottagandet som den färdiga rapporten erhöll gav oss självförtroendet och motivationen att utveckla idén till att även inkludera forskare utanför landets gränser. Med ett Europaparlamentsval nära förestående uppenbarades ett ypperligt tillfälle att realisera idéerna. Gensvaret var återigen mycket gott. Rapporten Euroreflections visade att goda idéer kombinerat med engagerad och välorganiserad projektledning har goda möjligheter att attrahera även internationell forskningselit.

Även om projektets insatser ämnesmässigt fokuserat på projektgruppens expertis kring politik, val och medier är slutsatsen som dras att modellen som utvecklats inom projektet är överförbar till även andra discipliner. Modellen är framtagen för att genomföra effektiv samordning av forskning och forskningskommunikation i syfte att nå största möjliga genomslag i samhällsdebatten och är i sig ämnesoberoende. Modellen skulle med fördel kunna användas för att samla forskare kring aktuella frågor inom såväl humaniora, samhällsvetenskap och naturvetenskap och teknik. Coronapandemin, klimatkrisen, samhällspolarisering, olympiska spelen och #MeToo är bara några exempel på aktuella ämnen som mycket väl kan användas som grund för liknande initiativ och har potential för att samla forskare från olika akademiska discipliner såväl som från både inhemska och utländska lärosäten.

Denna projektgrupp kommer naturligtvis också att även fortsättningsvis att diskutera möjligheterna att vidareutveckla och använda modellen i kommande val. Vår önskan skulle naturligtvis vara att Snabbtänkt skulle bli en återkommande och stadigvarande del av den svenska akademiska publiceringen där varje riksdagsval åtföljs av en ny rapport som samlar den svenska forskarelliten på området. I vad mån detta är möjligt är naturligtvis delvis en resursfråga. Även om vi genomförde projektet kring det svenska riksdagsvalet 2018 helt utan finansiering så är det tydligt att det inte är en hållbar modell långsiktigt. Även om modellen bygger på att många personer bidrar med lite så kommer det alltid finnas ett behov av en grundresurs för att leda dylika projekt. I vårt arbete med de tre olika valen kan vi konstatera att det främst finns behov av resurser för att täcka projektledningens arbetstid för att ha återkommande möten för att planera och samordna, för att kommunicera med de deltagande forskarna och för att producera och redigera texter till slutprodukten. Vidare har vi haft vissa kostnader i samband med formgivning och produktion av rapporten.

Givet att vi tycker oss ha visst fog för att projektets övergripande syfte - att stärka Mittuniversitetets ställning som välkänd producent av högkvalitativ forskning i aktuella frågor – uppfyllts finns det anledning att diskutera om vår modell kan ges en mer stadigvarande ställning inom lärosätets forskningsstrategi. Som en del i detta varumärkesregistrerades Snabbtänkt som ordmärke redan 2019 av Mittuniversitetet. Ett konkret förslag för att ytterligare etablera detta skulle vara att universitetet avsätter medel för dylika framtida initiativ och att Snabbtänkt-modellen sålunda också blir en del som intimt sammankopplas med Mittuniversitetet. Denna projektgrupp skulle självklart vara intresserad av en sådan möjlighet, men vi är också övertygade om att detta skulle öppna upp möjligheter för många andra forskningsmiljöer vid lärosätet att skaffa sig en mer framskjuten position i forskarsverige.

3 Genomförande

3.1 Tidplan

Start: Juni 2019

Avslut: Mars 2021

4 Ekonomi

4.1 Budget projektkostnader

Kostnader		
Typ av kostnad	Budget	Utfall resultat
Personalkostnader	858 428	912 186
Materialkostnader	200 000	221
Rese- och logikostnader (ej resor mellan campus)	50 000	32 237
Övriga kostnader	50 000	530
OH	506 472	537 860
Kontor	66 100	75 216
Köp av tjänst	0	172 750
Summa kronor	1 731 000	1 731 000

Tabell 1: Projektets kostnader

5 Projektutvärdering

I projektutvärderingen redogör vi för 1) hur vi praktiskt genomfört snabbanalyser av samt 2) projektets genomslag och spridning. I beskrivningen av genomförandet fokuserar vi på det inledande pilotprojektet kring riksdagsvalet 2018, men arbetsgången för arbetet med EU-valet 2019 och USA-valet 2020 har fungerat på ett liknande sätt.

5.1 Genomförande

Det praktiska arbetet med snabbanalyserna hålls samman av två relaterade pågående processer: återkommande redaktionsmöten och ett gemensamt excel-dokument för att samordna progressionen av projektet.

Redaktionsmöten

Ett stående inslag i arbetena med Snabbtänkt och de två senare snabbanalyserna var de återkommande redaktionsmötena där samtliga fyra redaktörer möttes för att dels stämna av progressionen sedan senaste mötet, dels fatta beslut om framtida arbetsinsatser. Under perioden januari 2018 till september 2020 hölls ett 50-tal redaktionsmöten. Ofta träffades redaktörerna fysiskt. Men när detta inte var möjligt nyttjades Skype och Zoom som kommunikationsmedel (pga. den rådande pandemin genomfördes samtliga möten digitalt i arbetet med *Stjärnspäckat 2020*). Av naturliga skäl intensifierades redaktionsmötena i slutet av projektet. Två veckor före valen träffades redaktörgruppen således ibland flera gånger per vecka. Eftersom gruppen i slutfasen av projektet lade stor vikt vid hur slutrapporten bäst skulle offentliggöras och spridas deltog även forskningskommunikatör vid vissa av projektmöten under de senare delarna av projektet.

Vid redaktionsmötena gick gruppen igenom vad som hänt sedan den senaste träffen. Det handlade således om att stämna av vad respektive redaktör gjort för att orientera varandra om progressionen i arbetet. Särskilt lyftes här om det uppstått problem eller funderingar. Vidare lades också arbetet tills nästa möte upp. Något förenklat kan denna process sägas vara indelad i två steg. För det första diskuterades och beslutades kring vad som skulle göras. För det andra gjordes en arbetsdelning där vi fördelade arbetet med att genomföra vad vi gemensamt beslutat om. Varje möte förbereddes genom att ett gemensamt dokument upprättades men en preliminär dagordning. Vid sidan av dessa redaktionsmöten förekom en relativt omfattande epost-konversation mellan mötena för att lösa aktuella frågor som dykt upp.

Exceldokumentet

För att koordinera arbetet – och för att systematiskt kunna följa progressionen för projektet – användes ett gemensamt Excel-dokument. I detta dokument samlades information om vilka skribenter som bjudits in och huruvida de tackat ja. Vidare samlades här dels kontaktuppgifter kring de medverkande författarna, dels information om de bidrag de avsåg att bidra med. På så sätt kunde redaktörsgruppen få en god överblick av vilka bidrag som var aktuella. Med utgångspunkt i detta kunde redaktörerna även göra en tematisering av de olika bidragen. Gruppen kunde med hjälp av detta således relativt tidigt i processen få en god överblick över hur den slutliga rapporten skulle kunna komma att disponeras.

Aktiviteter under arbetets gång

Det praktiska arbetet inleddes med att göra en bred inventering av tänkbara medverkande författare. I huvudsak var detta en genomgång av respektive redaktörs forskningsnätverk. Sammantaget resulterade denna inventering i ett drygt 100-tal forskare från hela landet, och olika nivåer av formell vetenskaplig kompetens – från doktorander till professorer. I nästa steg författades ett gemensamt inbjudningsbrev där projektidén kort presenterades. De olika författarna tillfrågades om de var intresserade av att delta och vad de i så fall avsåg att bidra med för text. Till skillnad från till exempel den brittiska förlagan såg redaktörerna det som en god idé att ge författarna relativt fria händer att avgöra vilket ämne de skulle skriva om. Utifrån tanken att ett av projektets viktigaste bidrag skulle vara att låta de deltagande experterna framhålla de saker som kunde anses vara viktigast från deras perspektiv. Givet mångfalden av författare som deltog vad gäller ämnesdisciplin, vetenskapsteoretiskt perspektiv, lärosäte, ålder och kön kunde redaktörerna också få en samling av bidrag som täckte in en bredd av ämnen och perspektiv. Responsen från de tillfrågade författarna kan inte sägas ha varit vara något annat än överväldigande. Till sist var det inte mer än ett 10-tal tillfrågade personer som valde att avstå, medan närmare 100 forskare inkom med bidrag – några samförfattade, de flesta ensamförfattade. Mot bakgrund av att våra brittiska kollegors rapporter samlat ett knappt hundratal skribenter satte vi upp en förhoppning om att till sist försöka samla femtio medverkande.

Efter den första sonderingen kring intresse och tänkbara ämnen för bidragen var nästa steg att gå ut med mer utförliga instruktioner kring vad vi som redaktörer förväntade oss från författarna. I instruktionerna framgick den förväntade omfattningen på bidraget (max 800 ord), såväl som att bidraget skulle skrivas i en populärvetenskaplig stil för är att texterna skulle kunna nå ut till en bredare läsekrets än traditionella forskningsrapporter. Konkret uppmanades författarna att undvika inomvetenskaplig jargong samt att texterna skrivs utan referenser och källförteckning.

Givet att vår målsättning var att rapporten skulle kunna publiceras så snart som tio dagar efter valet var vi måna om att undvika att forskare hoppade av alternativt inte levererade sin text i tid. Vi använde oss av två strategier för att minimera denna risk. För det första satte vi upp differentierade deadlines beroende på vad de olika forskarna skulle skriva om. De vars innehåll inte baserade sig på valresultatet utan snarare delar av valkampanjan som ägde rum före valdagen gavs en tidigare deadline. Den andra strategin var att hålla en kontinuerlig kontakt med samtliga deltagande forskare för att säkerställa att leveranserna av manus inte hamnade i bakvattnet i förhållande till andra projekt som också krävde uppmärksamhet. Med facit i hand kan vi konstatera att det var ytterst få forskare som inte levererade texter i slutändan.

Utöver att säkerställa slutlig leverans var de differentierade deadlinesen även ett sätt för oss redaktörer att sprida ut arbetet med att granska de inskickade bidragen över en något längre period. Vi såg framför oss risken att under ett fåtal dagar redigera upp mot ett hundratal texter. Vid sidan av skilda deadlines hade vi även i instruktionerna till författarna informerat om att på grund av projektets idé med att nå ut med välinitierade analyser så snabbt som möjligt efter valet skulle utrymmet för redaktionella kommentarer komma att vara begränsat. Och vidare att varje författare således själv ansvarade för både den innehållsliga och den språkliga kvaliteten i dennes bidrag.

5.2 Spridning och genomslag

Spridning

En viktig del av rapporterna var att resultaten från projektet skulle nå bred spridning. Således var projektet såväl populärvetenskapligt som forskningskommunikativt. Det populärvetenskapliga anslaget tydliggjordes i författarinstruktionerna till de deltagande forskarna. Varje bidrag fick vara max 800 ord, och författarna uppmanades att skriva i en populärvetenskaplig stil. Eftersom tanken var att texterna ska kunna nå ut till en bredare läsekrets än traditionella forskningsrapporter uppmanades författarna också att undvika inomvetenskaplig jargong samt att skriva texterna utan referenser och källförteckning.

I syfte att nå en bredare läsekrets än den mer traditionella inomvetenskapliga miljön behövde den populärvetenskapliga ansatsen kombineras med en kommunikationsplan för hur projektet skulle spridas. En sådan upprättades således tillsammans med en forskningskommunikatör. I denna plan ingick flera olika delar. Vi inledde tidigt arbetet med att kontakta formgivare och Accidenstryckeriet i Sundsvall.

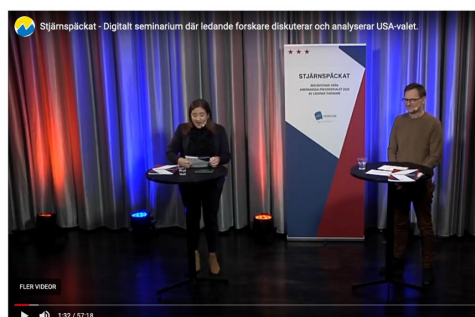
Vi upprättade även hemsidor för samtliga tre delprojekt. På dessa fanns dels presentationer av vad projekten hade för syfte och dels presentationer av samtliga

deltagare i projekten. Det var också på hemsidorna som de färdiga rapporterna lanserades.

Hela tiden bedrevs också ett kontinuerligt arbete under projektet att sprida kunskapen på sociala medier. Dels gjordes ett antal inlägg på forskningscentret DEMICOM:s Facebooksida, dels skapades även ett Twitterkonto där redaktörerna kontinuerligt spred information om progressionen av projektet. Via Twitter uppmärksammade vi även projektdeltagare genom att dela artiklar där de i egenskap av forskare uttalat sig. Det kunde exempelvis vara i nyhetsartiklar eller inlägg i form av blogg- och debatttexter.

Avslutningsvis har samtliga rapporter inom projektet uppmärksammats genom att vi anordnat publika seminarier för att diskutera innehållet i analyserna samt för att blicka framåt och se an framtiden inom respektive rapports ämnesområde.

Snabbtänkt lanserades genom att panelsamtal arrangerat i Myntkabinettet i Stockholm 20 september 2018. Vid seminariet som sändes direkt av SVT Forum deltog ett tiotal av rapportens författare. Euroflections presenterades genom ett seminarium i Stockholm 13 juni 2019. Denna gång i samarbete med Svenska Institutet för europapolitiska studier (SIEPS). Pga. den rådande pandemin fick lanseringen av Stjärnsäckat göras med hjälp av digitala hjälpmedel. En av projektets redaktörer, Kajsa Falsca, fungerades som moderator tillsammans med Mittuniversitetets rektor Anders Fällström, i ett direktsänt webinarium den 18 november 2020 som också återfinns på YouTube.

Figur 2: De tre publika evenemangen för lanseringarna av rapporterna

Genomslag för projektet

Projektet Snabbtänkt fick stort genomslag i nationella medier, viss uppmärksamhet i internationella medier och rapporten nådde en stor publik genom nedladdningar och

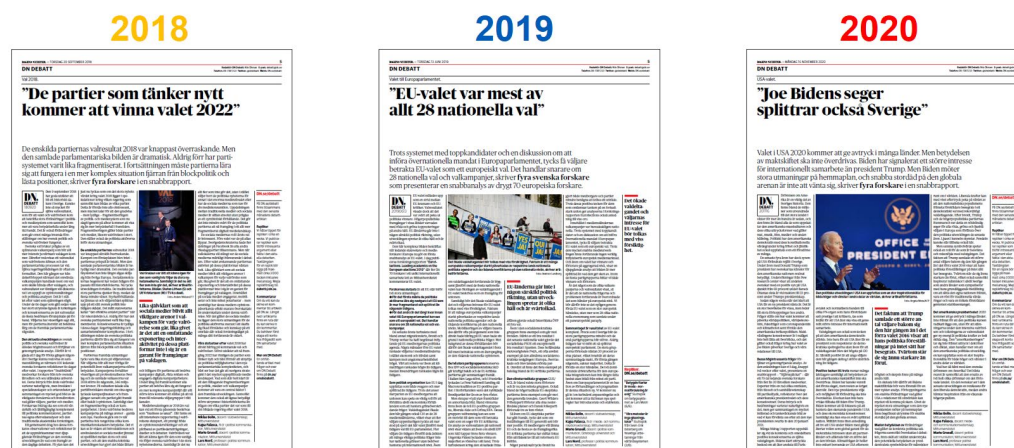
publika presentationer. Under hela projektet har redaktörsguppen jobbat utifrån en strategisk kommunikationsplan för att lyckas maximera genomslaget i den offentliga debatten för projektet. Detta arbete har skett i samråd mellan redaktionsgruppen, DEMICOM:s kommunikator samt Mittuniversitetets kommunikationsavdelning med pressansvarig. Nedan följer en kortare redogörelse för några aspekter av genomslaget i olika kanaler.

Medier

En sökning i Retriever/Mediarkivet visar att projektet Snabbtänkt förekom mest i medierapporteringen under september månad 2018, alltså i samband med valet och att rapporten publicerades. Vi var även inbjudna till TV4 Nyhetsmorgon för att prata om Snabbtänkt. Medierapporteringen var i huvudsak i nationella medier men även i internationella medier som The Guardian, Le Monde, yahoo.com news uppmärksammade vårt projekt. I skrivande stund har vi inte några detaljerade uppgifter om förekomsten i media för Euroflections respektive Stjärnspäcket.

Under projektet har redaktörsguppen haft en mediestrategi med tydlig tidsplan: pressmeddelanden har släppts i samband med olika händelser som poddavsnitt, lansering av alla deltagare på webben etc. Arbetet har även samordnats med deltagande universitet som fått förproducerade pressmeddelande från redaktörerna vilka de kunnat anpassa till lokala medier med till exempel uttalanden från forskare från det egna lärosätet.

Inom varje delprojekt kontaktade redaktörerna i god tid DN Debatt och skrev sedan en debattartikel som publicerades samma dag som presentationen och publiceringen av de digitala rapporterna. Debattartiklarna bidrog rimligen till en god spridning av rapporten, då DN Debatt har ett stort antal läsare och till viss del anses vara agendasettande för andra medier i Sverige.

Figur 3: Projektgruppen publicerade tre stycken debattartiklar på DN Debatt

Redaktörerna tog även kontakt med SVT Forum i god tid för att höra om det fanns intresse av att sända presentationen av rapporten. På presentationen som hölls på Myntkabinettet i Stockholm medverkade nio forskare från projektet. Hela seminariet direktsändes i SVT Forum torsdagen den 20 september 2018.

En viktig lärdom av detta arbete är vikten av att göra en kommunikationsplan med ett strategiskt tänkande gentemot medier för att få ett bra genomslag.

Webben

Tidigt i projektet startade arbetet med en webb som skulle fungera som en informationssida om projektet och deltagarna, en marknadsföringskanal för både poddavsnitt samt andra aktiviteter och inte minst publicering av den digitala rapporten. Först av allt så köptes domännamnet snabbtankt.se som sedan kopplades till en webbplats på Mittuniversitetet. Arbetet med att bygga upp webben och sedan publicera material skedde i samarbete med Mittuniversitetets kommunikationsavdelning.

Under perioden 2018-07-06 - 2019-01-19 har förstasidan på snabbtankt.se haft **7662 besök**. Man kan tydligt se att de flesta besöken gjordes i samband med att rapporten släpptes.

Under projektets gång har redaktörerna kontinuerligt även marknadsfört webben och projektet genom att alltid sprida nytt innehåll i andra kanaler som, Facebook, Twitter och Instagram.

Podd

I projektet med Snabbtänkt producerades även en podd med fyra avsnitt. Tanken med podden vara att både lyfta och diskutera aktuella frågor i valrörelsen, samt att deltagarna i podden skulle vara personer som även var författare i rapporten.

I första avsnittet deltog politisk kommunikationsexperterna Marie Grusell, Lars Nord och Kajsa Falasca och diskuterade förväntningar och farhågor inför den kommande valrörelsen och dess valkampanjer. Avsnitt ett spelades in som en livepodd på scenen under en konferens på Mittuniversitet i Sundsvall.

Det andra avsnittet spelades in under Almedalsveckan med de politiska experterna Marie Demker, Jonas Hinnfors och Niklas Bolin. I det avsnittet diskuterades den pågående politikerveckan i Visby, aktuella politiska sakfrågor, opinionsläget för partierna samt vad som kan komma att hända inför valet.

Tredje avsnittet spelades in en dryg vecka före valet när temperaturen och tempot i valrörelsen var rejält uppskruvat. I det avsnittet diskuterades opinionsläget och det hetaste regeringsalternativet. Frågor som experterna Henrik Oscarsson och Johan Martinsson redde ut i en studio på plats vid Göteborgs universitet.

I det fjärde och sista avsnittet summerades valet och Snabbtänkt. För att summera alla de 80 bidrag som inkommit så diskuterades bland annat de utmaningar som partierna, valrörelserna och medierna tycks stå inför när ingenting längre är som förut. Frågor som Niklas Bolin, Marie Grusell, Lars Nord och Kajsa Falasca tog sig an från redaktionen i Sundsvall.